

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 258)

z dnia 13 marca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 258)

13 marca 2019 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2019) 82 (w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2019) 79, 83, 84, 85, 86, C(2019) 1102 (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej),

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 18 marca 2019 r.,

III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (19 marca 2019 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2018) 636, COM(2018) 892, COM(2018) 745, COM(2018) 891, COM(2019) 065, COM(2019) 053, COM(2018) 568, COM(2018) 895, COM(2019) 88, COM(2018) 567, COM(2018) 893, COM(2018) 894, COM(2019) 48, COM(2019) 049, COM(2018) 322, COM(2018) 465),

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady Europejskiej, które odbędzie się w dniach 21 i 22 marca 2019 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Konrad Szymański** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Artur Zaniewski**, **Paweł Witecki** i **Magdalena Skrzyńska** – z sekretariatu Komisji w BSM.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są następujące dokumenty UE: **w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2019) 82; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2019) 79, 83, 84, 85, 86 oraz C(2019) 1102.** Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjmując bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wyżej wymienionych dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 18 marca 2019 r. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Konrada Szymańskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Rada ds. Zagranicznych, która spotka się 18 marca będzie miała przed sobą trzy obszary dyskusji. Po pierwsze – Chiny, po drugie – sytuacja w Mołdawii i po trzecie – sprawa jemeńska.

Jeżeli chodzi o Chiny, będzie to kolejne spotkanie, które będzie spotkaniem przygotowawczym przed zbliżającym się szczytem UE-Chiny, który jest zaplanowany na 9 kwietnia. Kluczowe są dwa aspekty: po pierwsze losy umowy inwestycyjnej UE-Chiny. Tutaj istotnym elementem impasu jest zakres i stosowanie zasady wzajemności w zakresie dostępności rynku, w szczególności rynku zamówień publicznych. Ma to kluczowe znaczenie zarówno dla UE, jak i specyficznie dla Polski, ponieważ i UE, i Polska mają negatywny bilans handlowy wymiany z Chinami.

Drugim elementem, może bardziej horyzontalnym, jest podjęcie dalszych rozmów nad reformą WTO. System WTO przeżywa dziś trudne chwile. Wszyscy uczestnicy procesu WTO są zainteresowani tym, aby reforma wytyczyła drogę do ożywienia tego systemu ochrony reguł wolnego handlu na poziomie globalnym.

Druga sprawa to Mołdawia. W związku z anulowaniem wyborów na mera Kiszyniowa w pierwszej połowie 2018 r. podniosły się liczne głosy krytyczne w stosunku do przestrzegania standardów demokratycznych w wyborach powszechnych w Mołdawii. Odnotowujemy pozytywne elementy raportu OBWE z ostatnich wyborów, tym niemniej, zwracamy uwagę na to, że cały czas utrzymują się wątpliwości, w szczególności jeśli chodzi o presję wywieraną na pracowników administracji publicznej pod kątem motywowania ich nie tylko do samego głosowania, ale głosowania zbieżnego z interesami władz publicznych. Sąd konstytucyjny zatwierdził wybory, zatwierdził ich ważność, co ma istotne znaczenie dla procesu wewnętrznego w Mołdawii, natomiast to nie zamyka sprawy na poziomie europejskim. Sprawa cały czas budzi wątpliwości i pobudza dyskusję na temat sytuacji wewnętrznej w Mołdawii.

Trzecia sprawa to Jemen. Porozumienia sztokholmskie, które do tej pory były ramą międzynarodową dla procesu pokojowego, procesu normalizacji w Jemenie, nie są wykonywane. To stwarza istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa w regionie. Jemen jest istotny dla bezpieczeństwa nie tylko Rogu Afryki, ale i Bliskiego Wschodu, co ma liczne, daleko idące implikacje, również dla bezpieczeństwa europejskiego. Z drugiej strony mamy wyraźną perspektywę, wyraźne ryzyko katastrofy humanitarnej. Z tego powodu Polska, zgodnie z kierunkowymi decyzjami rządu, które zakładają większe niż do tej pory zaangażowanie we wszelkie działania natury humanitarnej, w szczególności w tym regionie świata, była reprezentowana na konferencji darczyńców i zdecydowała się na wpłatę

na Międzynarodowy Fundusz Humanitarny dla tego kraju. Temat był również obecny na marginesie konferencji bliskowschodniej, która stosunkowo niedawno miała miejsce w Warszawie.

To są główne tematy zbliżającej się Rady ds. Zagranicznych.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, pan poseł Protasiewicz.

Poseł Jacek Protasiewicz (N):

Właściwie mam tylko krótkie pytanie do pana ministra. Jak wysoka jest ta wpłata, ta kontrybucja Rzeczypospolitej Polskiej na fundusz solidarnościowy na rzecz Jemenu?

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

To są 2 mln zł.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 18 marca 2019 r.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (19 marca 2019 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest również reprezentowany przez pana ministra Konrada Szymańskiego. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska rządu.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Rada ds. Ogólnych, która zbierze się 19 marca przede wszystkim skoncentruje się na kolejnej dyskusji – to już jest regularna praktyka, myślę, do samego końca negocjacji wieloletnich ram finansowych – o postępie prac i przygotowaniu tych głównych negocjacji, które rozstrzygną się na poziomie Rady Europejskiej. By ten proces został rozpoczęty, potrzebne jest, tak zwane, przygotowanie tak zwanych negoboxów, czyli tych zakresów różnych elementów pakietów, które mają znaczenie polityczne na tyle duże, że są przekazane do kierunkowych decyzji, często szczegółowych decyzji Rady Europejskiej. Spodziewamy się, że prezydencja przedstawi również listę aktów sektorowych, czyli tych instrumentów, które regulują poszczególne polityki UE pod kątem budżetowym, i przedstawi aktualny postęp prac legislacyjnych, jeśli chodzi o te elementy, które mogą być dzisiaj przedmiotem zwykłych prac legislacyjnych.

Parlament Europejski z oczywistych powodów chce zaawansować prace nie tylko nad aktami sektorowymi, ale również nad samym rozporządzeniem WRF, tak, aby wpłynąć w możliwie daleko idącym stopniu na działania nowego parlamentu. Taka strategia PE jest korzystna z polskiego punktu widzenia. Oczywiście, musimy pamiętać, że nowy parlament, nowa kadencja parlamentu może wziąć pod uwagę dotychczasowe rozstrzygnięcia w zakresie WRF, bądź je porzucić i rozpocząć prace od nowa. Dotychczasowa praktyka takich sytuacji nie odnotowywała, nie było takiej skłonności, natomiast oczywiście zmiany polityczne w Europie mogą przynieść również i takie rozstrzygnięcia.

Drugim elementem powiązany budżetowo, ale o zupełnie innej wadze jest trzecia edycja instrumentu pomocy przedakcesyjnej. Projekt przedstawiony przez Komisję Europejską cieszy się poparciem ze strony Polski. Z jednej strony upraszcza on procedury przyznawania tej pomocy, z drugiej strony utrzymuje funkcjonalność pomocy przedakcesyjnej, która bez względu na to, co sądzimy o skali tej pomocy, ma istotne znaczenie dla podtrzymania samego procesu akcesji, samego procesu rozszerzenia, który z powodów politycznych, już tym razem nie budżetowych, ma trudną i dość wyboistą drogę w ostat-

nich miesiącach. Z tego powodu chcielibyśmy, aby instrument nie był w żaden sposób zaostrzony, aby nie był nadmiernie nadużywany do rozstrzygania zagadnień politycznych, kontrowersji politycznych, które są żywo obecne w niektórych państwach członkowskich w związku z ewentualnością odnowienia polityki rozszerzenia w szczególności wobec wybranych państw Bałkanów Zachodnich.

Trzecia sprawa, którą zajmie się Rada ds. Ogólnych, to przygotowanie Rady Europejskiej, która zbierze się w dniach 21 i 22 marca zarówno w formacie art. 50, czyli w formacie brexitowym, jak i w formacie podstawowym, zwykłym. Z Polskiego punktu widzenia na szczególną uwagę zasługują właśnie negocjowane zapisy dotyczące ambicji w obszarze wspólnego rynku. Wiosenna Rada Europejska zawsze ma przewagę zagadnień gospodarczych. Polska pod tym względem jest bardzo zaangażowana w budowanie możliwie ambitnych zapisów, jeżeli chodzi o przyszłość wspólnego rynku, nie tylko pod kątem tego, co może się wydarzyć do końca tego cyklu politycznego – tutaj się pewnie już zbyt wiele wydarzyć nie może – ale także pod kątem kształtowania strategicznej nowej agendy, nowej Komisji Europejskiej i nowego Parlamentu Europejskiego.

Drugim elementem, istotnym z polskiego punktu widzenia, jest uzyskanie właściwej równowagi zapisów, jeżeli chodzi o politykę klimatyczną. UE musi zgodnie z porozumieniem paryskim na pewnym etapie przyjąć nowe cele redukcyjne, natomiast zwracamy uwagę, że jest to zdecydowanie przedwcześnie na tym etapie, w szczególności zgodnie z dotychczasowymi, negocjowanymi także przez Polskę zapisami Rady Europejskiej. Nowe cele redukcyjne powinny być osadzone w realiach państw członkowskich, czyli powinny być oparte o przyjęte, a dziś właśnie konsultowane, narodowe plany energii i klimatu, i narodowe strategie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych. To oznacza bardzo istotne czasowe ograniczenia podjęcia tego typu decyzji. Oznacza to uzyskanie gotowości do podjęcia decyzji, oczywiście przez Radę Europejską w trybie konsensusu znacznie później, niż tego oczekują niektóre, tak zwane ambitne państwa członkowskie pod kątem ochrony klimatu.

Spodziewamy się również dyskusji, raczej odnotowania niż poszerzonej dyskusji nad kształtem zaleceń semestru europejskiego na rok 2019 i zleceń w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro. Dokumenty nie są kontrowersyjne z polskiego punktu widzenia.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rady Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w dniu 19 marca 2019 r. w związku z zasięgnięciem opinii w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady Europejskiej, które odbędzie się w dniach 21 i 22 marca 2019 r. Rząd jest również reprezentowany przez pana ministra Konrada Szymańskiego, sekretarza stanu w MSZ. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Jak już wspomniałem w kontekście Rady ds. Ogólnych kluczowe elementy dyskusji na tej Radzie Europejskiej, pomijając element bardzo nieznany i który dopiero się decyduje, czyli dyskusje na temat poszczególnych kolejnych głosowań w brytyjskim parlamencie w związku z Brexitem, dyskusja Rady Europejskiej skoncentruje się na zagadnieniach gospodarczych, w szczególności przyszłość wspólnego rynku. Jest to istotny wkład w założeniu w nową agendę strategiczną. Zwracamy uwagę na to, że rynek wymaga nie tylko rozwoju, ale także i obrony przed pewną falą protekcjonizmu, którą obserwujemy w wielu państwach członkowskich. Czasami ta fala protekcjonistyczna jest obecna również w instytucjach europejskich. Zwracamy uwagę na to,

że mamy całkowicie nieuzasadniony i nieproporcjonalny impas w postępowaniach legislacyjnych w obszarze dyrektywy notyfikacyjnej czy też dyrektywy eCard. To nie są bardzo przełomowe projekty, ale mają bardzo istotne znaczenie dla rozwoju rynku usług.

Z drugiej strony w tej samej agendzie wspólnego rynku istotne znaczenie z polskiego punktu widzenia ma dyskusja o przyszłości rynku cyfrowego, w szczególności pod kątem rozwoju sztucznej inteligencji. Pod tym kątem, szczególne znaczenie z polskiego punktu widzenia ma uznanie swobody przepływu danych nieosobowych jako fundamentu ustrojowego dla przyszłości rynku cyfrowego, w szczególności pod kątem sztucznej inteligencji. Ta dyskusja może dotyczyć również norm etycznych dla sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa, rozwoju sieci piątej generacji.

Drugim aspektem, ale tej samej gospodarczej debaty, będzie zapewne dyskusja o przyszłości polityki przemysłowej, nie wykluczając dyskusji o użyciu instrumentów ochrony rynku, w szczególności w kontekście Chin, nie wykluczając dyskusji o użyciu zasady wzajemności w dostępie do rynku publicznego finansowania inicjatyw innowacyjnych o podwyższonym poziomie ryzyka, które mogłoby mieć istotne ograniczenia, trudności w uzyskaniu finansowania rynkowego, w tym – i to jest ostatni aspekt tej dyskusji – przyszłości prawa konkurencji. W ostatnim czasie pojawiły się głosy, że prawo konkurencji UE powinno być istotnie zmienione, wręcz z propozycjami wprowadzenia do mechanizmów egzekwowania tego prawa czynnika czysto politycznego. Z pewnością ta sprawa będzie istotnym punktem odniesienia dla gospodarczej części dyskusji.

W naszym przekonaniu gospodarczy aspekt ma również dyskusja o klimacie. Chcielibyśmy, aby ta dyskusja była osadzona w kontekście nie tylko konkurencyjności gospodarki, ale i bezpieczeństwa geopolitycznego, ponieważ dzisiaj polityka klimatyczna jest głównym instrumentem UE wpływającym na miks energetyczny.

Wspomniałem, że procesowo chcemy osadzić proces dochodzenia do uzgodnienia nowego otwarcia w polityce klimatycznej UE w okolicznościach krajowych na narodowych planach klimatu i energii, i strategii długookresowej w zakresie źródeł odnawialnych.

Dwie ostatnie rzeczy to relacje zewnętrzne. Tutaj z całą pewnością Rada odniesie się do szczytu UE-Chiny. Wśród spraw różnych zapewne odnotowane będą kwestie postępu prac w zakresie zwalczania dezinformacji. To jest dyskusja, która wraca na Radę Europejską kolejny raz. Jest niezwykle istotna z punktu widzenia wyborów europejskich. Odnotowane będzie zapewne dziesięciolecie partnerstwa wschodniego. W dyskusji na pewno podejmiemy kwestie kolejnej rocznicy napaści na Krym. Ta sprawa na pewno stanie również w dyskusji na Radzie Europejskiej.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, pan poseł Protasiewicz.

Poseł Jacek Protasiewicz (N):

Ja mam jedno krótkie i jedno szersze pytanie, chociaż jeśli chodzi o to drugie, to nie chciałbym rozwijać dyskusji, która jest oparta jeszcze o brak wiedzy, co się stanie w Westminsterze. Ale to pierwsze, jeśli pan minister mówił o tendencjach protekcyjnych w instytucjach europejskich, to może pan minister precyzyjniej określić, które to instytucje – czy sama Komisja, czy któryś z konkretnych komisarzy, czy agendy unijne.

I to drugie, jeśli można bardzo krótko namówić pana ministra na wstępny scenariusz, jak to się może potoczyć w zależności od wyniku dzisiejszego głosowania. Chodzi o kwestię Brexitu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze są jakieś pytania państwa posłów? Nie widzę. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Problem protekcyjizmu jest obecny w agendzie politycznej wielu państw członkowskich przez bardzo długi czas, przez bardzo wiele lat. Nową jakością, w tym obszarze, jest pewna uległość, otwartość na tego typu agendę ze strony instytucji europejskich, nie wyłączając Komisji Europejskiej, która w założeniu powinna robić wszystko, zgodnie

ze swoimi traktatowymi zobowiązaniami, by bronić *acquis communautaire*, by bronić traktatowych swobód, by implementować, rozszerzać implementację tak dalece, jak to jest politycznie możliwe. Przy okazji inicjatyw legislacyjnych w obszarze delegowania pracowników tej ostatniej i tej, która miała miejsce ponad pięć lat temu, przy okazji nowych propozycji legislacyjnych w obszarze mobilności w transporcie czy też niektórych elementów legislacji socjalnej, chociażby w zakresie koordynacji świadczeń społecznych, widać wyraźnie, że prawdziwym celem tych działań legislacyjnych jest nie tyle ochrona uzasadnionych praw społecznych pracowników na wspólnym rynku – czy to pracowników najemnych, czy usługodawców – ale intencją jest tak naprawdę, ograniczenie konkurencji na wspólnym rynku. W szczególności dotyczy to rynku usług, który jest najbardziej niedorozwiniętą częścią rynku wspólnotowego, oczywiście wyłączając dyskusję o tak zwanym rynku wspólnotowym, który jest nowym fenomenem i dopiero jest budowany. Mówię, obserwujemy podatność Komisji Europejskiej na agendę protekcyjnistyczną, co jest o tyle nietypowe, że to powinna być ostatnia instytucja, która powinna okazywać podatność na tego typu pomysły.

Jeśli chodzi o Brexit, to jesteśmy w środku utrzymującego się i chyba pogłębiającego się kryzysu ratyfikacyjnego, kryzysu w parlamencie brytyjskim. Natomiast kryzys ratyfikacyjny nie powinien być postrzegany, jako problem tylko i wyłącznie brytyjski. Jest to problem dla Wielkiej Brytanii przede wszystkim, ale dla UE także, ponieważ intencjonalne czy nieintencjonalne wprowadzenie Brexitu bezumownego będzie oznaczało bardzo poważne zaburzenia w szczególności w handlu, gdzie nie możemy, nawet gdybyśmy chcieli, gdybyśmy mieli taką wolę, nie możemy wprowadzić mechanizmów, które by w stu procentach kompensowały straty i zaburzenia w handlu. Po prostu dla wspólnego rynku i unii celnej nie ma innej alternatywy jak zasady WTO. To oznacza niezwykle poważne zaburzenia taryfowe i pozataryfowe. Te drugie zresztą, wydaje się, że są nawet ważniejsze, ponieważ wszystkie fizyczne wzajemne punkty dostępowe rynku brytyjskiego i unijnego są zbudowane na okoliczności funkcjonowania w ramach unii celnej, w ramach wspólnego rynku. Nagłe przywrócenie jakichkolwiek, tak naprawdę dodatkowych kontroli na punktach dostępowych, w szczególności w eurotunelu, będzie powodowało olbrzymie fizyczne zaburzenie. Już nie tyle regulacyjne, co fizyczne. Z regulacyjnymi sobie jakoś dajemy radę, tak środkami krajowymi, jak i środkami na poziomie Brukseli. Wspomnę tylko o przyjęciu dobrych rozwiązań, jeżeli chodzi o tymczasowe zasady wzajemnej dostępności rynku transportowego, zarówno transportu drogowego, jak i lotniczego. To są rozwiązania – jak na rozwiązania tymczasowe – bardzo ambitne i bardzo właściwe. Natomiast zasadniczo problemów, jakie wystąpią w wymianie handlowej, nie da się w stu procentach skompensować nawet przy najlepszej woli i to jest realna stawka tych wydarzeń.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę.

Poseł Jacek Protasiewicz (N):

Tylko, panie ministrze, dziękując bardzo za tę informację, jak rozumiem, może się myśle – proszę o ewentualną korektę – te obawy pojawiają się głównie po stronie parlamentarzystów brytyjskich. To znaczy, oni uważają, że rozwiązania form przejściowych, ostatnio nawet wynegocjowanych i zatwierdzonych w czasie ostatniego spotkania w Strasburgu pomiędzy panią premier May a komisarzem przewodniczącym Junckerem, mogą być niewystarczające i mogą na trwale utrzymać Wielką Brytanię we wspólnocie celnej bez żadnych rozwiązań. Czyli, nie oczekując może jednoznacznej deklaracji, ale ja tu wyraźnie widzę, że problemy będą po obu stronach, ale przyczyna jest jakby po stronie nieufności parlamentarzystów brytyjskich i oczywiście kwestii wewnętrznych.

Ale druga kwestia jeszcze, chcę pana dopytać, jakie jest stanowisko Irlandii. Rozumiem, że Rada Europejska, a w konsekwencji i UE, ale Rada Europejska absolutnie broni po pierwsze interesów całej wspólnoty, ale w szczególności państwa członkowskiego, które zostaje, państwa granicznego, jakim jest Republika Irlandzka. Jaka jest elastyczność premiera czy rządu Irlandii, czy w ogóle istnieje jeszcze jakaś przestrzeń negocjacyjna?

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że jest to ostatni głos w dyskusji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

O stopień elastyczności premiera Irlandii należałoby pytać stronę brytyjską. Ja nie mam tytułu do tego, żeby referować nawet swoje własne odczucia w tej sprawie. Wydaje się, że ona jest niezwykle ograniczona. To wiemy z rozwoju wypadków do dziś. To oczywiście skutkuje usztywnieniem stanowiska unijnego i skutkuje paradoksalnym skutkiem, myślę, że paradoksalnym w szczególności z punktu widzenia irlandzkiego, a mianowicie upadkiem umowy wyjścia, która jest jedyną gwarancją interesów brytyjskich w kontekście Brexitu. Widzę tutaj oczywisty paradoks tej eskalacji.

Jeśli chodzi o rozwiązania tymczasowe, to one są przedmiotem na pewno zainteresowania obu stron. Tymczasowe w zakresie dostępności rynku. Wspomniałem o transporcie drogowym i transporcie lotniczym, ale to także dotyczy utrzymania ważności certyfikatów dostępowych, to znaczy, upoważniających do dostępu do rynku dla poszczególnych towarów. To są rozwiązania, które cieszą się zainteresowaniem obu stron, ponieważ nikt nie chce pogłębiać ewentualnej nagłej zapaści w wymianie handlowej. To, co się spotyka z bardzo poważnym oporem, kontrowersją w brytyjskim parlamencie, to są rozwiązania właśnie nie tymczasowe, przynajmniej z brytyjskiego punktu widzenia, które odnoszą się do kontekstu granicy między Republiką Irlandii a Irlandią Północną, co w przekonaniu strony unijnej może być zabezpieczone tylko i wyłącznie, przynajmniej spośród znanych nam scenariuszy, przez istnienie unii celnej, jeśli nie z Wielką Brytanią, to przynajmniej z Irlandią Północną. To generuje konkluzję polityczną niezwykle mocną, że takie uregulowanie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE oznaczałoby dekompozycję wewnętrzną Zjednoczonego Królestwa i Irlandii Północnej, co ma oczywiście nieprawdopodobnie kompulsywny, wybuchowy charakter. Natomiast ocena tych rozwiązań, które były wynegocjowane przedwcześniej w nocy, oczywiście należy do brytyjskiego parlamentu. Ta ocena jest niestety negatywna.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady Europejskiej, które odbędzie się w dniach 21 i 22 marca 2019 r.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przystępujemy do spraw bieżących. O terminach kolejnych posiedzeń zostaną państwo powiadomieni przez sekretariat Komisji. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.